

Załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 20/2024
Dyrektora Powiatowego Zespołu Szkół
w Bieruniu z dnia 26.07.2024 r.

**STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH
PRZED KRZYWDZENIEM
W POWIATOWYM ZESPOLE SZKÓŁ
W BIERUNIU**

Rozdział I

Objaśnienie terminów

1. **Pracownikiem szkoły** jest osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę lub umowy zlecenia.
2. **Osoby współpracujące ze szkołą** - to pracownicy firm i instytucji wspierających szkołę, wolontariusze, stażyści, praktykanci/studenci odbywający w szkole praktykę zawodową.
3. **Małoletnim** jest każda osoba do ukończenia 18. roku życia.
4. **Opiekunem małoletniego** jest osoba uprawniona do reprezentacji małoletniego, w szczególności jego rodzic lub opiekun prawny.
5. **Zgoda rodzica** małoletniego oznacza zgodę co najmniej jednego z rodziców małoletniego. Jednak w przypadku braku porozumienia między rodzicami małoletniego należy poinformować rodziców o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny.
6. **Dane osobowe małoletniego** to wszelkie informacje umożliwiające identyfikację małoletniego.
7. **Krzywdzenie małoletniego** – każde zamierzone lub niezamierzone działanie oraz zaniechanie działań ze strony rodzica/opiekuna prawnego, pracownika szkoły lub rówieśnika, które ujemnie wpływa na jego rozwój fizyczny lub psychiczny. Przyjmuje się formy przemocy fizycznej, emocjonalnej/ psychicznej, seksualnej, zaniedbania.
8. **Przemoc fizyczna** - działanie wobec małoletniego, które powoduje urazy na jego ciele, między innymi: bicie go (w tym klapsy), policzkowanie, szarpanie, popychanie, zadawanie bólu, przypalanie papierosem. Przemoc ta może być jednorazowym incydem lub powtarzać się przez dłuższy czas.
9. **Przemoc emocjonalna/psychiczna** - naruszenie godności osobistej ukierunkowanej na wyrządzenie szkody psychicznej poprzez między innymi: poniżanie, wyzywanie, wyśmiewanie, upokarzanie, oczernianie, krytykowanie, straszenie, emocjonalne odrzucenie, lekceważenie, zastraszanie. Przemoc ta może być jednorazowym incydem lub powtarzać się przez dłuższy czas.
10. **Przemoc seksualna** - każde zachowanie osoby, które prowadzi do seksualnego zaspokojenia jej potrzeb kosztem małoletniego lub wbrew woli małoletniego (zgodnie z kodeksem karnym). Wykorzystywanie seksualne odnosi się do zachowań z kontaktem fizycznym (np.: współżycie z małoletnim) lub inną czynność seksualną oraz zachowania bez kontaktu fizycznego (np.: pokazywanie małoletniemu materiałów pornograficznych, podglądanie, ekshibicjonizm). Przemoc ta może być jednorazowym incydem lub powtarzać się przez dłuższy czas.
11. **Zaniedbanie** - pojedyncze i powtarzające się sytuacje, w których rodzic lub inny członek rodziny nie zapewnia odpowiednich warunków rozwoju i dobrego samopoczucia dziecka. Może dotyczyć zdrowia, rozwoju emocjonalnego, odżywiania, schronienia, bezpiecznych warunków życia.
12. **Przemoc rówieśnicza** - są to intencjonalne, krzywdzące zachowania ze strony rówieśników.

Formy przemocy rówieśniczej:

- a) fizyczna (w szczególności bicie, szarpanie, popychanie, niszczenie przedmiotów osobistych, zabieranie i wymuszanie pieniędzy, plucie, kopanie, zmuszanie do wykonywania poniżających, ośmieszających czynności, w tym seksualnych);
 - b) słowna (w szczególności przezywanie, ubliżanie, wyśmiewanie, grożenie, prowokowanie poprzez np. robienie min lub wyrażenie różnych obraźliwych opinii, plotkowanie);
 - c) relacyjna (w szczególności wykluczenie z grupy rówieśniczej, namawianie innych do odrzucenia ofiary, rozpowszechnianie plotek);
 - d) cyberprzemoc (w szczególności nękanie, straszenie, ośmieszanie poprzez wysyłanie wiadomości oraz komentarzy; umieszczanie lub rozpowszechnianie kompromitujących treści, zdjęć, filmów w Internecie);
 - e) dręczenie (bullying) - systematyczne, powtarzające się, celowe i świadome zachowania zakładające nierównowagę sił, ofiara jest słabsza od sprawcy.
13. **Koordinator** - osoba wyznaczona przez Dyrektora szkoły, sprawująca nadzór nad prawidłowym stosowaniem w szkole standardów ochrony dzieci, odpowiedzialna za: przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających dziecku, koordynowanie i nadzorowanie podejmowania interwencji wewnątrz szkoły i przed właściwymi organami lub instytucjami, nadzór nad opracowaniem planu wsparcia dziecka po ujawnieniu krzywdzenia i monitorowanie jego wykonania, przygotowanie pracowników do stosowania standardów ochrony dzieci i monitorowanie przestrzegania standardów ochrony dzieci, dokonywanie okresowej ewaluacji stanu znajomości i przestrzegania standardów ochrony dzieci oraz formułowanie rekomendacji w zakresie wprowadzenia zmian w tych standardach.
14. **Osoba odpowiedzialna za bezpieczeństwo w sieci**, to wyznaczony przez Dyrektora szkoły pracownik, sprawujący nadzór nad korzystaniem z Internetu przez małoletnich na terenie szkoły oraz nad bezpieczeństwem małoletnich w sieci.
15. **Komisja wychowawcza** - zespół powoływany spośród członków Rady Pedagogicznej, w skład którego wchodzi: Dyrektor, pedagog, psycholog oraz wychowawca klasy.
16. **Rejestr interwencji** – dokumentacja prowadzona przez koordynatora zawierająca rejestr ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru dziecka, uwzględniający:
- a) zgłoszenie ze wskazaniem osoby zgłaszającej,
 - b) osobę/osoby podejrzewane o krzywdzenie (opiekun dziecka, pracownik, inne dziecko, inna osoba),
 - c) rodzaj podjętej interwencji (zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa, wnioski o wgląd w sytuację rodziny, wszczęcie procedury Niebieskiej Karty),
 - d) datę interwencji,
 - e) dokumenty wytworzone podczas interwencji (m.in. notatki służbowe, karty interwencji, kopie zawiadomień/wniosków wysyłanych do właściwych służb).

Rozdział II

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia małoletnich

1. Koordynator jest odpowiedzialny za koordynowanie działań dotyczących standardów ochrony małoletnich przed krzywdzeniem.
2. Pracownicy szkoły posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia małoletnich.
3. Każdy pracownik szkoły, który zauważy, że uczeń jest krzywdzony zobowiązany jest zareagować, w sytuacji koniecznej udzielić pierwszej pomocy.
4. Pracownicy znają i stosują zasady bezpiecznych relacji między małoletnim a pracownikami i osobami współpracującymi ze szkołą ustalone w placówce, a w szczególności zachowania niedozwolone. Zasady stanowią **Załącznik nr 1**.
5. Wszyscy pracownicy szkoły i osoby współpracujące ze szkołą, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęły informację o krzywdzeniu małoletniego lub inne informacje z tym związane są zobowiązane do zachowania tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.
6. Pracownicy szkoły i osoby z nią współpracujące, które dowiedziały się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu (zgodnie z Kodeksem Karnym) są zobowiązane niezwłocznie zawiadomić o tym prokuraturę lub policję oraz przedsięwziąć niezbędne czynności zabezpieczające, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa.
7. Pracownicy, a w szczególności wychowawcy, monitorują sytuację i dobrostan małoletniego.
8. W przypadku zidentyfikowania niepokojących przejawów krzywdzenia małoletniego bądź zachowań z tym związanych, komisja wychowawcza, pod nadzorem koordynatora, podejmuje rozpoznanie sytuacji oparte na ustaleniu przyczyn, oszacowaniu możliwości zmiany sytuacji i dobraniu odpowiednich narzędzi interwencyjnych.
9. Rekrutacja pracowników placówki odbywa się zgodnie z zasadami bezpiecznej rekrutacji personelu. Zasady stanowią **Załącznik nr 2**.

Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia:

1. Osobą odpowiedzialną za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu jest koordynator, ale także każdy pracownik szkoły, który zobowiązany jest niezwłocznie przekazać zgłoszenie koordynatorowi.
2. Koordynator prowadzi rejestr interwencji oraz przechowuje go w sposób zapewniający brak dostępu przez osoby niepowołane.

Wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone:

Wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi:

1. Małoletni powinni czuć się w środowisku klasowym/szkolnym dobrze i bezpiecznie, aby nic im nie przeszkadzało w wypełnianiu przydzielonych zadań i obowiązków.
2. Małoletni powinni akceptować odmienność i indywidualność każdego i uszanować inne zainteresowania oraz mieć poczucie obowiązku spieszenia z pomocą tym, którzy sobie radzą gorzej niż oni sami.
3. Dobrostan emocjonalny i psychiczny małoletnich uczniów oparty jest na ciepłej i otwartej komunikacji, autentycznym zainteresowaniu uczniami, budowaniu zaufania, zapewnianiu odpowiedniego wsparcia emocjonalnego, rozpoznawaniu potencjału wszystkich uczniów, skupianiu się na budowaniu w uczniach zdolności do autonomii i odkrycia samych siebie.
4. Bezpieczne, pełne szacunku i ciepłe wzajemne relacje prowadzą do zwiększonego zaangażowania małoletnich uczniów w naukę, poczucia bezpieczeństwa w szkole oraz zmniejszenia uczucia lęku i stresu szkolnego.
5. Zadaniem nauczyciela – wychowawcy jest zapewnienie poczucia bezpieczeństwa i akceptacji wszystkim małoletnim uczniom oraz danie równej szansy zdobycia wiedzy i odnalezienia swojego miejsca w klasie.
6. Przemoc w szkole nie jest akceptowana, ponieważ:
 - a) narusza podstawowe prawa małoletniego ucznia: do godności osobistej, życia w poczuciu bezpieczeństwa;
 - b) wywiera bardzo negatywny wpływ na małoletniego ucznia poszkodowanego, powodując obniżenie poczucia własnej wartości, spadek motywacji do nauki, depresję, choroby somatyczne, alienację społeczną, myśli samobójcze;
 - c) wywiera negatywny wpływ na sprawców poprzez utrwalanie nieodpowiednich zachowań wobec rówieśników, demoralizację, przyczynianie się w przyszłości do problemów z prawem, depresji i myśli samobójczych;
 - d) wywiera negatywny wpływ na obserwatorów, powodując znieczulenie i zubożenie na krzywdę;
 - e) ma tendencję do eskalowania i zwykle bez interwencji dorosłych sama się nie kończy; wpływa negatywnie na klimat klasy i szkoły.

7. Zabronione jest dręczenie lub prześladowanie szkolne, tj. wielokrotna przemoc psychiczna (np. obrażanie, wyśmiewanie, plotki, wykluczanie, odtrącanie), werbalna, relacyjna, materialna, cyfrowa (cyberbullying), seksualna, fizyczna.
8. Zachowania niedozwolone:
- a) w relacjach rówieśniczych zabroniona jest agresja słowna: tj. ubliżanie, dokuczanie, zastraszanie, wyśmiewanie, grożenie, obrzucanie wyzwiskami, uszczypliwość, kpiny, ośmieszanie.
 - b) zabroniona jest agresja fizyczna, podczas której dochodzi do kontaktu fizycznego pod postacią popychania, bicia, kopania, plucia, zadawania ran, podcinania, kradzieży pieniędzy lub przedmiotów, zamykania, niszczenia własności, zabierania rzeczy lub pieniędzy przy użyciu siły lub groźby jej użycia. Formą przemocy bez użycia słów i kontaktu fizycznego są wrogie gesty, miny, izolowanie, manipulowanie związkami.
 - c) zabroniona jest także cyberprzemoc (przemoc cyfrowa), tj. przemoc z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych (przede wszystkim Internetu i telefonii komórkowej), tj. nękanie, straszenie, szantażowanie z wykorzystaniem sieci, publikowanie lub rozsyłanie ośmieszających, kompromitujących informacji, zdjęć, filmów w sieci oraz podszywanie się pod kogoś wbrew jego woli.
 - d) zabronione jest noszenie i używanie niebezpiecznych narzędzi.

Rozdział III

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem placówki, a w szczególności zachowania niedozwolone wobec małoletniego

1. Pracownicy szkoły posiadają wiedzę i zwracają szczególną uwagę na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia małoletniego.
2. Każdy pracownik szkoły, który zauważy, że uczeń jest krzywdzony, zobowiązany jest zareagować, w sytuacji koniecznej udzielić pierwszej pomocy.
3. W przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez pracownika lub osoby współpracujące z szkołą, Dyrektor odsuwa niezwłocznie tę osobę od pracy z małoletnim do czasu wyjaśnienia sprawy.
4. W przypadku podjęcia przez pracownika placówki podejrzenia, że małoletni jest krzywdzony, ten pracownik sporządza notatkę służbową i przekazuje uzyskane informacje Dyrektorowi szkoły (**Załącznik nr 3**).
5. Dyrektor szkoły organizuje spotkanie z pracownikiem/osobą współpracującą ze szkołą i informuje go o podejrzeniu. W spotkaniu uczestniczy komisja wychowawcza.
6. Spotkanie ma na celu omówienie sytuacji małoletniego i zasadności podejrzeń oraz wypracowanie sposobu postępowania w tym konkretnym przypadku. Przebieg rozmowy oraz podjęte ustalenia są dokumentowane w formie notatki służbowej (**Załącznik nr 3**). W każdym przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez pracownika/osobę współpracującą ze szkołą zostają poinformowani rodzice małoletniego, którym przedstawia się sytuację i sporządza notatkę ze spotkania.
7. Dyrektor, jeśli podejrzewa możliwość popełnienia przestępstwa, informuje organy ścigania (**Załącznik nr 4**).
8. W przypadku zasadności, co do podejrzeń, krzywdzenia małoletniego przez pracownika/osobę współpracującą ze szkołą, do której uczęszcza małoletni, komisja wychowawcza, pod nadzorem koordynatora, opracowuje plan pomocy małoletniemu, którego realizację monitoruje koordynator.
9. Plan pomocy małoletniemu zawiera wskazania dotyczące:
 - a) Podjętych przez szkołę działań w celu zapewnienia małoletniemu bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej instytucji;
 - b) Wsparcie jakie szkoła oferuje małoletniemu;
 - c) Skierowanie małoletniego do specjalistycznej placówki pomocowej, jeżeli istnieje taka potrzeba.
10. Plan pomocy małoletniemu musi pozostawać w zgodzie z aktualnym obowiązującymi przepisami.
11. Wobec pracownika szkoły w stosunku, do którego zachodzi zasadność podejrzenia popełnienia przestępstwa, podejmowane są kroki zgodnie z kodeksem pracy oraz innymi przepisami prawa.
12. Wszyscy pracownicy szkoły wraz z osobami z nią współpracującymi, którzy w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych powzięli informacje o krzywdzeniu małoletniego i informacje z tym związane są zobowiązani do zachowania tych informacji w tajemnicy.

Procedury postępowania w przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez rodzica/ prawnego opiekuna/ inną osobę dorosłą

1. W przypadku podjęcia przez pracownika podejrzenia lub posiadania informacji, że małoletni jest krzywdzony przez rodzica/ prawnego opiekuna/ inną osobę dorosłą, pracownik ma obowiązek sporządzić notatkę służbową (**Załącznik nr 3**) i przekazać ją Dyrektorowi szkoły.
2. Wychowawca wzywa rodziców/ opiekunów prawnych ucznia i informuje ich o podejrzeniu krzywdzenia małoletniego.
3. Pedagog wraz z wychowawcą sporządza informację dotyczącą sytuacji szkolnej i rodzinnej małoletniego na podstawie rozmów z małoletnim i rodzicami/ prawnymi opiekunami.
4. Pomoc małoletniemu zawiera wskazania dotyczące:
 - a) Podjęcia przez placówkę działań w celu zapewnienia dziecku bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia do odpowiednich organów;
 - b) Wsparcia, jakie placówka oferuje uczniowi;
 - c) Zaproponowania rodzicowi/ opiekunowi prawnemu specjalistycznej placówki pomocowej, jeżeli istnieje taka potrzeba.
5. Komisja wychowawcza, pod nadzorem koordynatora, opracowuje plan pomocy małoletniemu, którego realizację nadzoruje koordynator.
6. Koordynator informuje rodziców/ opiekunów prawnych o obowiązku zgłoszenia przez placówkę podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiedniej instytucji/ organu (prokuratura/policja lub Sąd Rodzinny i Nieletnich, Zespół Interdyscyplinarny- Procedura Niebieskiej Karty- w zależności od zdiagnozowanego typu krzywdzenia i skorelowanej z nim interwencji).
7. Po poinformowaniu rodziców/ opiekunów prawnych przez koordynatora (zgodnie z punktem poprzedzającym) Dyrektor szkoły składa zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa (jeśli jest to konieczne) do prokuratury/ policji (**Załącznik nr 4**) lub wnioski o wgląd w sytuację rodziny do Sądu Rodzinnego i Nieletnich (**Załącznik nr 5**) lub koordynator wszczyna Procedurę Niebieskiej Karty.
8. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub odmawiają podjęcia działań proponowanych przez szkołę, Dyrektor składa niezwłocznie zawiadomienie do odpowiedniej instytucji, organu jeśli sytuacja tego wymaga.
9. Dalszy tok postępowania leży w kompetencjach instytucji wskazanych w punktach poprzedzających.

Procedury postępowania w przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez innego ucznia

1. Pracownik szkoły, który zauważył symptomy przemocy między uczniami, podejmuje interwencję, zabezpieczając uczniów.
2. Należy odizolować małoletniego pokrzywdzonego od krzywdzącego/ krzywdzących i zadbać o jego bezpieczeństwo.

3. Jeżeli stan małoletniego wskazuje na zagrożenie jego zdrowia bądź życia, Dyrektor wzywa pomoc medyczną (po wcześniejszym powiadomieniu rodziców lub opiekunów prawnych).
4. Pracownik szkoły, który był świadkiem zdarzenia, sporządza notatkę (**Załącznik nr 3**) i przekazuje ją koordynatorowi.
5. Koordynator wraz z wychowawcą udzielają pokrzywdzonemu małoletniemu wsparcia poprzez przeprowadzenie rozmowy wspierającej (**Załącznik nr 3**).
6. Koordynator wraz z wychowawcą przeprowadzają rozmowę z krzywdzącym na temat jego zachowania oraz informują o konsekwencjach.
7. Jeżeli akty agresji i przemocy nie są incydentalne koordynator szkolny wraz z wychowawcą przeprowadzają rozmowę z krzywdzonym małoletnim celem ustalenia form i przejawów oraz częstotliwości występowania zjawiska. Ponadto są przeprowadzane rozmowy z krzywdzącym oraz ewentualnymi świadkami zdarzeń.
8. Wychowawca zawiadamia lub wzywa do szkoły rodziców/ opiekunów prawnych pokrzywdzonego małoletniego i krzywdzącego.
9. Komisja wychowawcza, pod nadzorem koordynatora, opracowuje plan pomocy małoletniemu pokrzywdzonemu oraz małoletniemu sprawcy.
10. Wdrożenie działań pomocowych i profilaktycznych oraz monitorowanie ich przez koordynatora.
11. W przypadku, gdy sprawca dopuścił się czynu karalnego, Dyrektor szkoły zawiadamia odpowiednie organy.
12. W przypadku, gdy sprawca agresji/ przemocy jest nieznany, Dyrektor/pedagog szkolny/wychowawca po rozpoznaniu sprawy informuje rodziców/ opiekunów prawnych poszkodowanego małoletniego o możliwości zawiadomienia policji. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub odmawiają podjęcia działań proponowanych przez szkołę, mimo trudnej sytuacji małoletniego, koordynator lub Dyrektor składa niezwłocznie zawiadomienie do odpowiednich organów.

Rozdział IV

Zasady ochrony wizerunku i danych osobowych małoletniego

1. Placówka, uznając prawo małoletniego do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku ucznia.
2. Placówka zapewnia najwyższe standardy ochrony danych osobowych małoletnich zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
3. Dane osobowe małoletniego podlegają ochronie na zasadach określonych w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 roku w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w przypadku swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. UE. L. z 2-16 r. Nr 119, str. 1 ze zm.).
4. W Powiatowym Zespole Szkół w Bieruniu przestrzega się i monitoruje przestrzeganie przepisów dotyczących ochrony danych osobowych małoletnich.

5. Wymagana jest pisemna zgoda rodziców/opiekunów prawnych małoletnich na robienie/publikowanie zdjęć, nagrań (audio i video). Pisemna zgoda powinna zawierać informacje, gdzie będzie umieszczony zarejestrowany wizerunek i w jakim kontekście będzie wykorzystywany. Uczniowie mają prawo zdecydować, czy ich wizerunek zostanie zarejestrowany i w jaki sposób zostanie użyty.
6. Jeśli wizerunek małoletniego stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak: zgromadzenie, krajobraz, impreza publiczna, zgoda rodziców/opiekunów prawnych dziecka nie jest wymagana.
7. Dane osobowe ucznia są udostępniane wyłącznie osobom i podmiotom uprawnionym na podstawie odrębnych przepisów.
8. Pracownik szkoły ma obowiązek zachowania tajemnicy danych osobowych, które przetwarza i zachowania w tajemnicy sposobów zabezpieczenia danych osobowych przed nieuprawnionym dostępem.
9. W przypadku podejrzenia niewłaściwego rozpowszechnienia wizerunku, danych osobowych, w tym wrażliwych, Dyrektor niezwłocznie rejestruje i zgłasza zdarzenie Inspektorowi Ochrony Danych.

Rozdział V

Procedury ochrony ucznia przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie

1. W Powiatowym Zespole Szkół w Bieruniu, zapewnia się małoletnim dostęp do Internetu, wdraża i aktualizuje systemy i oprogramowania zabezpieczające przed dostępem do niewłaściwych treści oraz złośliwym oprogramowaniem, w tym filtrujące treści.
2. Sieć jest monitorowana, tak, aby możliwe było zidentyfikowanie sprawców ewentualnych nadużyć.
3. W szkole istnieją regulaminy pracowni dotyczące korzystania z Internetu przez uczniów.
4. W szkole prowadzone są działania edukacyjne w zakresie profilaktyki oraz umiejętności bezpiecznego korzystania z sieci Internet.
5. Małoletni może korzystać z własnych urządzeń elektronicznych (np. telefonu komórkowego) na terenie szkoły tylko podczas przerw śródlekcyjnych, chyba, że zgodę na korzystanie z tego sprzętu wyrazi nauczyciel prowadzący zajęcia i jest to niezbędne w procesie dydaktycznym. Szczegółowe zasady zawarte są w Statucie szkoły.
6. Ze sprzętu szkolnego uczeń korzysta pod opieką i nadzorem nauczyciela.
7. W przypadku stwierdzenia lub powzięcia informacji o występującej cyberprzemocy, pracownik niezwłocznie reaguje, zgłaszając problem koordynatorowi i sporządzając notatkę służbową (**Załącznik 3**). Jeśli zachodzi potrzeba Dyrektor szkoły powiadamia organy zewnętrzne (policję/prokuraturę, sąd).
8. W przypadku skrzywdzenia małoletniego lub kiedy małoletni jest podejrzany o cyberprzemoc, komisja wychowawcza, pod nadzorem koordynatora i we współpracy z rodzicami/opiekunami prawnymi ucznia/ uczniów, wyjaśniają sytuację i opracowują plan działania (**Załącznik 3**).
9. W przypadku braku współpracy rodziców/opiekunów prawnych małoletniego z komisją wychowawczą, po dokonaniu oceny sytuacji i poinformowaniu rodziców/opiekunów, jeśli

zachodzi taka konieczność, Dyrektor szkoły powiadamia właściwe instytucje i organy t.j.: pomoc społeczną, policję, sąd rodzinny.

Rozdział VI

Monitoring stosowania Standardów ochrony małoletnich przed krzywdzeniem

1. Koordynator raz na 2 lata przeprowadza wśród pracowników ewaluację stanu znajomości i przestrzegania standardów ochrony dzieci oraz potrzeby wprowadzenia zmian w tych standardach. Wzór ankiety stanowi i **Załącznik nr 6**.
2. W ankiecie pracownicy mogą proponować zmiany.
3. Koordynator dokonuje opracowania wypełnionych ankiet, sporządzają raport z monitoringu wraz z rekomendacjami, który następnie przekazują Dyrektorowi szkoły.
4. Dyrektor szkoły wprowadza niezbędne zmiany i ogłasza je pracownikom szkoły, uczniom i ich rodzicom/ opiekunom prawnym.
5. Dyrektor szkoły na wniosek koordynatora zapewnia odpowiednie przygotowanie pracowników zapobiegające krzywdzeniu dzieci poprzez organizowanie szkoleń, których realizacja dokumentowana jest w protokole Rady Pedagogicznej.

Rozdział VII

Przepisy końcowe

1. Ogłoszenie obowiązujących w Powiatowym Zespole Szkół w Bieruniu standardów ochrony małoletnich następuje w sposób dostępny dla pracowników szkoły, uczniów i ich rodziców/opiekunów prawnych poprzez zamieszczenie dokumentu na stronie internetowej szkoły oraz w dzienniku elektronicznym Librus.
2. W sprawach nieuregulowanych w niniejszym dokumencie mają zastosowanie przepisy powszechnie obowiązującego prawa.

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a pracownikami i osobami współpracującymi ze szkołą

Zasady ogólne

1. Naczelną zasadą wszystkich czynności podejmowanych przez pracowników i osoby współpracujące ze szkołą jest działanie dla dobra małoletniego i w jego najlepszym interesie.
2. Pracownicy i osoby współpracujące ze szkołą traktują małoletniego z szacunkiem oraz uwzględnia jego godność i potrzeby.
3. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec małoletniego w jakiegokolwiek formie.
4. Pracownicy i osoby współpracujące ze szkołą realizując te cele działają w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych instytucji oraz swoich kompetencji.
5. Zasady bezpiecznych relacji obowiązują całą społeczność szkolną, w tym, pracowników i osoby współpracujące ze szkołą.
6. Osoby wymienione w pkt. 4 zobowiązane są do utrzymywania profesjonalnej relacji z małoletnimi i każdorazowego rozważenia, czy relacja, komunikat bądź działanie wobec małoletniego są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe.
7. Osoby te zobowiązane są do działania w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji własnego zachowania.

Zasady komunikacji

1. W komunikacji z małoletnim należy zachować cierpliwość i szacunek.
2. Słuchać uważnie uczniów i udzielać im odpowiedzi adekwatnych do ich wieku i danej sytuacji.
3. Nie wolno zawstydzać, upokarzać, lekceważyć i obrażać ucznia.
4. Nie wolno krzyczeć na małoletniego.
5. W sytuacji niebezpiecznej - zagrożenia zdrowia, życia, bezpieczeństwa małoletniego lub innych uczniów dozwolony jest podniesiony ton głosu w czasie interwencji.

Zachowania niedozwolone wobec małoletnich

1. Nie wolno ujawniać informacji wrażliwych dotyczących małoletniego wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych uczniów. Obejmuje to wizerunek ucznia, informacje o jego/jej sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej.
2. Podejmując decyzje dotyczące małoletniego, należy poinformować go o tym i starać się brać pod uwagę jego oczekiwania.
3. Pracownik szkoły szanuje prawo ucznia do prywatności. Jeśli konieczne jest odstępnie od zasady poufności, aby chronić małoletniego, należy mu to wyjaśnić.

4. Nie wolno zachowywać się w obecności małoletnich w sposób niestosowny. Obejmuje to używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywanie wobec małoletniego relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).
5. Nie jest dozwolone utrwalanie wizerunku małoletniego poprzez filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie dla potrzeb prywatnych. Wyjątek stanowi utrwalanie wizerunku na potrzeby szkoły, na podstawie zgody udzielonej przez rodziców/ opiekunów prawnych.
6. Nie jest dozwolone proponowanie małoletniemu alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używanie ich w obecności małoletnich.
7. Nie jest dozwolone nawiązywanie z małoletnim jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych. Obejmuje to także seksualne komentarze, żarty, gesty oraz udostępnianie małoletnim treści erotycznych i pornograficznych bez względu na ich formę.
8. Każde przemocowe działanie wobec małoletniego jest niedopuszczalne. Istnieją jednak sytuacje, w których fizyczny kontakt z małoletnim może być stosowny i spełnia zasady bezpiecznego kontaktu w tym również w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa małoletniego. Należy kierować się zawsze swoim profesjonalnym osądem, słuchając, obserwując reakcję małoletniego, pytając go o zgodę na kontakt fizyczny (np. przytulenie, asekuracja podczas ćwiczenia na w-fie).
9. Nie wolno bić, szturchać, popychać, ani w jakikolwiek sposób naruszać integralności fizycznej małoletniego.
10. Nie wolno dotykać małoletniego wbrew jego woli i w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.
11. Kontakt fizyczny z małoletnim nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywanym, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy.
12. W sytuacjach wymagających ewentualnych czynności pielęgnacyjnych i higienicznych wobec małoletniego, należy unikać innego niż niezbędnego kontaktu fizycznego. Należy zadbać o to, aby w każdej takiej sytuacji był obecny inny pracownik szkoły. Przy podejmowaniu kontaktu z małoletnim ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (uczeń z niepełnosprawnością), uwzględnia się w sposób szczególny tę kwestię.
13. Nie wolno przyjmować pieniędzy ani prezentów od małoletniego, ani rodziców/opiekunów ucznia. Nie dotyczy to okazjonalnych podarków związanych ze świętami w roku szkolnym, np. kwiatów, prezentów składkowych czy drobnych upominków.
14. Uczniów należy traktować równo bez względu na ich płeć, orientację seksualną, sprawność/niepełnosprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny i światopoglądowy.
15. Sytuacje dotyczące fascynacji i zauroczenia małoletnim przez pracownika lub pracownikiem przez małoletniego, należy zgłosić Dyrektorowi.
16. Należy zachować szczególną ostrożność wobec małoletnich, którzy doświadczyli nadużycia i krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego, bądź zaniedbania. Takie doświadczenia mogą czasem sprawić, że małoletni będzie dążyć do nawiązania niestosownych bądź nieadekwatnych fizycznych kontaktów z dorosłymi. W takich

sytuacjach należy reagować z wyczuciem, jednak stanowczo i pomóc małoletniemu zrozumieć znaczenie osobistych granic.

17. W czasie kilkudniowych wyjazdów i wycieczek niedopuszczalne jest spanie pracownika szkoły z małoletnim w jednym łóżku lub w jednym pokoju.
18. Właściwą formą komunikacji z małoletnim i ich rodzicami lub opiekunami są kanały służbowe (e-mail, Librus, telefon służbowy).
19. Utrzymywanie relacji towarzyskich lub rodzinnych (jeśli małoletni i rodzice/opiekunowie uczniów są osobami bliskimi wobec pracownika) wymaga zachowania poufności wszystkich informacji dotyczących innych uczniów, ich rodziców oraz opiekunów.
20. Nie należy nawiązywać kontaktów z małoletnimi poprzez przyjmowanie, bądź wysyłanie zaproszeń w mediach społecznościowych.
21. Świadek zdarzenia lub podejrzenia krzywdzenia małoletniego ze strony innych dorosłych lub małoletnich, zawsze postępuje zgodnie z obowiązującą procedurą postępowania w określonym przypadku. Tworzy notatkę służbową (**Załącznik 3**), a następnie podejmuje określone działania zgodnie z procedurami.
22. Zasady zachowania między uczniami są określone w Statucie, rozdział Prawa i obowiązki uczniów.

Zasady bezpiecznej rekrutacji personelu

Zasady bezpiecznej rekrutacji w Powiatowym Zespole Szkół w Bieruniu.

1. Szkoła dba, aby osoby przez nią zatrudnione (także osoby współpracujące ze szkołą) posiadały odpowiednie kwalifikacje do pracy z uczniami.
2. Należy pobrać dane osobowe kandydata/kandydatki, w tym dane potrzebne do sprawdzenia jego/jej danych w Rejestrze Sprawców Przepięstw na tle Seksualnym.
3. Placówka jest zobowiązana do domagania się od osoby zatrudnionej zaświadczenia z Krajowego Rejestru Karnego.
4. W przypadku niemożliwości przedstawienia przez kandydata/kandydatkę do pracy zaświadczenia, należy złożyć oświadczenie o niekaralności oraz o toczących się postępowaniach przygotowawczych, sądowych i dyscyplinarnych. Przykładowy formularz takiego oświadczenia.

**Oświadczenie o niekaralności i zobowiązaniu do przestrzegania podstawowych zasad
ochrony dzieci**

(wzór)

.....
miejsce i data

Ja, nr PESEL

oświadczam, że nie byłam/em skazana/y za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, i przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego i nie toczy się przeciwko mnie żadne postępowanie karne ani dyscyplinarne w tym zakresie.

Ponadto oświadczam, że zapoznałam/-em się z zasadami ochrony małoletnich obowiązującymi w Powiatowym Zespole Szkół w Bieruniu i zobowiązuję się do ich przestrzegania.

.....
podpis

Bieruń,.....

Notatka służbowa

dotyczy: powzięcia przez pracownika szkoły lub osobę współpracującą ze szkołą, podejrzenia, że*:

- a) małoletni jest krzywdzony
- b) małoletni jest krzywdzony przez pracownika lub osobę współpracującą ze szkołą
- c) małoletni jest krzywdzony przez rodzica/prawnego opiekuna/inną osobę dorosłą
- d) małoletni jest krzywdzony przez innego ucznia

**podkreślić właściwe*

Imię i nazwisko ucznia	
Osoba zawiadamiająca	
Data uzyskania informacji	

Opis zdarzenia oraz planowanie działań pomocowych

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....
data i podpis osoby zgłaszającej

.....
data i podpis Dyrektora

Spotkanie z rodzicami ucznia

Data spotkania:
Opis przebiegu spotkania:
Poczynione ustalenia (plan pomocowy):

Data i podpis uczestników spotkania:

- WZÓR -

Komenda Powiatowa Policji w Bieruniu

bądź Prokuratura Rejonowa w Tychach

Zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa

Niniejszym zawiadamiam o możliwości popełnienia przestępstwa kwalifikowanego z art.....[1]Ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku Kodeksu Karnego (t.j. DZ.U. z 2022 r. poz.1138 ze zm.) na szkodę małoletniego

_____ [2] .

Uzasadnienie

W uzasadnieniu opisać stan faktyczny w jaki sposób pracownicy szkoły dowiedzieli się o przestępstwie popełnionym na szkodę małoletniego i jakie okoliczności i dowody świadczą o możliwości popełnienia przestępstwa. W miarę możliwości, jeżeli okoliczności te stały się wiadome pracownikom szkoły, należy podać następujące dane dotyczące przestępstwa:

- a) data;*
- b) miejsce;*
- c) okoliczności przestępstwa;*
- d) świadkowie;*
- e) materiał dowodowy o popełnieniu przestępstwa, np. dokumenty, wydruki, nagrania, zaświadczenia, itp.*

.....

data i podpis osoby zgłaszającej

[1] Należy wpisać przestępstwo. W razie braku możliwości dokonania kwalifikacji czynu można tę część pominąć.

[2] Należy wpisać dane małoletniego

- WZÓR -

Bieruń,

Sąd Rejonowy* w.....

Wydział Rodzinny i Nieletnich

.....
adres sądu

.....

Wnioskodawca:
imię i nazwisko osoby zgłaszającej
adres osoby zgłaszającej

Uczestnicy postępowania:
imiona i nazwiska rodziców
adres zamieszkania rodziny

rodzice małoletniego:
imię i nazwisko dziecka

Wniosek o wgląd w sytuację rodziny małoletniego

Niniejszym wnoszę o wgląd w sytuację małoletniego (*imię i nazwisko dziecka, adres zamieszkania*) i wydanie odpowiednich zarządzeń opiekuńczych.

Uzasadnienie

Tutaj należy opisać niepokojące sytuacje, co sprawiło, że zdecydowaliśmy się na podjęcie interwencji, dlaczego uważamy, że dobro dziecka jest zagrożone.

Można zamieścić informacje o osobach, które były/są świadkami niepokojących zdarzeń.

W związku z powyższym, wnoszę o wydanie odpowiednich zarządzeń w celu zabezpieczenia dobra małoletniego dziecka.

.....

podpis składającego wniosek

**wniosek należy złożyć do sądu właściwego ze względu na miejsce zamieszkania małoletniego*

ANKIETA

Monitoring przestrzegania Standardów ochrony małoletnich

Instrukcja:

Ankieta jest całkowicie anonimowa, dlatego proszę o udzielenie szczerych i zgodnych z prawdą odpowiedzi.

Dziękuję za wypełnienie ankiety.

Lp.	Pytanie	Tak	Nie
1.	Czy zapoznałeś/-aś się z dokumentem Standardy ochrony małoletnich przed krzywdzeniem?		
2.	Czy potrafisz rozpoznawać symptomy krzywdzenia małoletnich?		
3.	Czy wiesz, jak reagować na symptomy krzywdzenia małoletnich?		
4.	Czy zdarzyło Ci się zaobserwować naruszenie zasad zawartych w Standardach ochrony małoletnich przed krzywdzeniem przez innego pracownika/ osobę współpracującą ze szkołą?		
5.	Czy masz jakieś uwagi/poprawki/sugestie dotyczące Standardów ochrony małoletnich przed krzywdzeniem? <i>(wpisz poniżej tabeli)</i>		

Rozwinięcie odpowiedzi na pytanie 5:

.....
